

Ринкова оцінка компанії як індикатор якості менеджменту

Вадим Савченко

*аспірант кафедри національної економіки,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: SavchenkoVY@krok.edu.ua,
ORCID: 0000-0003-4979-7842*

Фондова біржа виконує ряд важливих функцій (Kemme, McInish, & Zhang, 2022), (Floreani, Polato, 2013), (Schwartz, 2015), (Pagano, Volpin, 2006), (Schwartz, Francioni, 2004), однією з яких є формування ринкової оцінки вартості компаній. Ринкова оцінка вартості компанії слугує сильним індикатором того, як ринок оцінює якість менеджменту компанії (Fleckner, 2005). Залежність між ринковою вартістю компанії та рівнем її менеджменту є комплексною і має кілька аспектів.

1. Довіра та захист інвесторів. Ринкова оцінка вартості компанії відображає впевненість інвесторів у здатності менеджменту вирішувати стратегічні завдання, ефективно розподіляти ресурси та сприяти генеруванню стабільних доходів. Вища ринкова оцінка (за рахунок вищих котирувань акцій компанії на фондовій біржі) часто свідчить про стійку віру інвесторів у конкурентоздатність та ефективність компанії (Pagano, Volpin, 2006), (Schwartz, 2015).

2. Стратегічне бачення. Якість менеджменту впливає на сприйняття ринком перспектив довгострокового зростання компанії. Компанії, що управляються висококваліфікованими менеджерами, з чіткою та добре втілюваною стратегією можуть претендувати на підвищення ринкової оцінки вартості, так як інвестори очікують зростання майбутніх доходів компанії та нових шляхів створення цінності (Schwartz, 2015).

3. Операційні результати. Ефективний менеджмент стимулює операційну досконалість, сприяючи покращенню фінансових показників та прибутковості. Ринкова оцінка таких метрик як Р/Е (ціна/прибуток) та Р/В (ціна/балансова вартість) відображає, як інвестори оцінюють поточні та майбутні доходи компанії відносно її ринкової вартості. Компанії із менеджментом високого рівня більш схильні демонструвати вищі показники прибутковості, а відтак, мати вищу ринкову оцінку (Markus & Sormunen, 2018.).

4. Ризик менеджмент. Компетентна управлінська команда впроваджує кращі практики управління ризиками, мітигує операційні, фінансові та стратегічні ризики. Інвестори сприймають компанії із сильними управлінцями в аспекті ризик менеджменту як більш стійкі до можливих невдач, що в свою чергу відображається в ринковій вартості компанії (McShane, Nair, & Rustambekov, 2011).

5. Ефективні управлінці сприяють налагодженню позитивної взаємодії із стейкхолдерами, включаючи працівників, споживачів, постачальників та акціонерів. Компанії, які дбають про інтереси стейкхолдерів і підтримують прозору комунікацію отримують довіру та підтримку інвесторів, що також позначається на ринковій оцінці вартості (Lipton, 2020).

6. Інновації та здатність до адаптації. Якісний менеджмент заохочує інновації, гнучкість та адаптовуваність до мінливої ринкової динаміки та галузевих проблем. Компанії, що управляються командою інноваторів, здатні ідентифікувати та капіталізувати можливості, що виникають, а відтак отримати вищу ринкову оцінку від далекоглядних інвесторів (Davila, Epstein & Shelton, 2012).

Отже, ринкова оцінка слугує холістичним індикатором якості менеджменту компанії, відображаючи настрої інвесторів щодо здатності управлінської команди стимулювати стратегічне зростання, забезпечувати добрі операційні результати, ефективно управляти ризиками, покращувати взаємодію зі стейкхолдерами, а також забезпечувати інноваційну базу для довгострокового успіху компанії.

Ключові слова: фондова біржа, функції фондової біржі, ринкова оцінка, котирування.

Список використаних джерел

1. Kemme, D. M., McInish, T. H., & Zhang, J. (2022). Market fairness and efficiency: Evidence from the Tokyo Stock Exchange. *Journal of Banking & Finance*, 134, 106309;
2. Floreani, J., & Polato, M. (2013). *The economics of the global stock exchange industry*. Springer;
3. Schwartz, R. A., Byrne, J. A., & Wheatley, L. (Eds.). (2015). *The economic function of a stock exchange*. Springer International Publishing;
4. Pagano, M., & Volpin, P. (2006). Shareholder protection, stock market development, and politics. *Journal of the European Economic Association*, 4(2-3), 315-341;
5. Schwartz, R. A., Francioni, R. (2004). *Equity markets in action*. New York: John Wiley&Sons, Inc, 483 p.;
6. Fleckner, A. M. (2005). Stock exchanges at the crossroads. *Fordham L. Rev.*, 74, 2541;
7. Markus, D., & Sormunen, J. (2018). A study of value investment strategies based on dividend yield, price-to-earnings and price-to-book ratios in Swedish stock market. *Jonkoping University*
8. McShane, M. K., Nair, A., & Rustambekov, E. (2011). Does enterprise risk management increase firm value?. *Journal of Accounting, Auditing & Finance*, 26(4), 641-658.
9. Lipton, A. M. (2020). Not everything is about investors: the case for mandatory stakeholder disclosure. *Yale J. on Reg.*, 37, 499.
10. Davila, T., Epstein, M., & Shelton, R. (2012). *Making innovation work: How to manage it, measure it, and profit from it*. FT press.